

در این فصل از تحقیق، محقق با توجه به موضوع، به بیان مساله اصلی پژوهش و تشریح و بیان موضوع، ضرورت انجام تحقیق و سابقه تحقیقات و مطالعات انجام گرفته می پردازد و سپس فرضیه های تحقیق، اهداف اساسی از انجام تحقیق، روش تحقیق، روش های گردآوری اطلاعات، نمونه و جامعه آماری، روش نمونه گیری و روش های تجزیه و تحلیل اطلاعات به طور خلاصه بیان می شوند و در پایان اصطلاحات و واژه های تخصصی مطرح می گردند.

۲-۱ بیان مساله

از ویژگیهای بارز انسان و محور اساسی حیات او قدرت اندیشه است. انسان در طول زندگی خویش هرگز از تفکر فارغ نبوده، با نیروی صحیح تصمیم گرفته است. او توانسته است به حل مشکلات بپردازد و به رشد و تعالی نائل شود. بنابراین تمام موفقیتها و پیشرفتهای انسان در گرو اندیشه بارور و پویا و موثر است. از پیچیده ترین و عالی ترین جلوه های اندیشه انسان تفکر خلاق است (حسینی، ۱۳۸۱: ۱۳). شاید قدری شگفت انگیز باشد اما زندگی بدون خلاقیت مشکل و طاقت فرساست. اگر به کل زندگی نگاهی بیندازیم در خواهیم یافت که زندگی کنونی چقدر از نظر امکانات با گذشته تفاوت کرده است و به قول راجرز آدمی ذاتا خلاق متولد می شود و با این حال خلاقیت در مراحل ابتدایی زندگی تکامل یافته نیست و به همین دلیل نیازمند به توجه، هدایت و تربیت است. خلاقیت موضوع جالب توجه و بحث انگیزی است و همچنین مفاهیم چندی با خلاقیت مرتبط است که یکی از آنها هوش است. درباره مساله هوش و خلاقیت و رابطه آنها، مطالعات زیادی انجام گرفته است و نظریات گوناگونی ارائه شده است. در این زمینه دانشمندان با مطرح ساختن

پژوهشهایی که در زمینه مغز و رفتار انجام شده است، نشان دادند که هوش دیگری به غیر از بهره هوشی وجود دارد که در موفقیت و در زندگی افراد نقش دارد. این نوع هوش که جنبه دیگری از هوشمندی را شامل می شود هوش هیجانی نام دارد. هوش هیجانی مهارتی است که دارنده آن می تواند از طریق خودآگاهی، روحیات خود را کنترل کند، از طریق خود مدیریتی آن را بهبود بخشد، از طریق همدلی، تاثیر آنها را درک کند و از طریق مدیریت روابط، به شیوه ای رفتار کند که روحیه خود و دیگران را بالا ببرد.

از آنجا که تا به حال در سازمانها و به ویژه در بانک تجارت، به خلاقیت کارکنان توجه خاصی نشده است و همچنین از آنجا که موضوعات خلاقیت و هوش هیجانی، هر دو عامل پیشرفت افراد محسوب می شوند، در شخص برای تلاش و فعالیت ایجاد انگیزه می کنند و در پیشگیری از اختلالات روانی دخالت دارد که خود ضامن سلامتی و خوشبختی است. همچنین این هیجانها هستند که در افکار اولویت ایجاد می کنند (منجر به وجود آمدن تفکرات خاصی می شوند)، حافظه را شکل می دهند، دیدگاههای مختلف حل مساله خلق می کنند و خلاقیت را سهولت می بخشند. با توجه به مطالب فوق و همچنین اهمیت خلاقیت در سازمانهای امروزی این پژوهش می خواهد دریابد که آیا بین هوش هیجانی و خلاقیت کارکنان مدیریت منابع انسانی (بانک تجارت تهران) رابطه وجود دارد؟ آیا میان مولفه های خودآگاهی، خود مدیریتی، آگاهی اجتماعی و مدیریت رابطه با خلاقیت کارکنان مدیریت منابع انسانی (بانک تجارت تهران) وجود دارد؟

۱-۳ اهمیت و ضرورت تحقیق

" هوش هیجانی " در دهه های اخیر بیش از پیش مورد توجه روانشناسان و دیگر علمای تربیتی قرار گرفته است به نحوی که روانشناسان بالینی کوشیده اند هوش هیجانی را هم سطح هوش

شناختی قرار داده و بعضا برای آن جایگاه ویژه ای قائل شوند و مطرح نمایند که توجه به عوامل و زمینه های شکوفایی هوش هیجانی باعث بروز و ظهور دیگر قابلیت‌های آدمی می گردد. هوش هیجانی می تواند در ایجاد محیط پویا، موجبات سلامت روانی را فراهم آورده و یادگیری همراه با لذت و شادی، ارتباط مطلوب اجتماعی با کنترل احساسات و هیجانات تسهیل نماید.

دردنیای پیچیده کنونی ما نیز که شاهد رقابتهای فشرده جوامع مختلف برای دستیابی به جدیدترین تکنولوژی و منابع قدرت هستیم، افراد تیزهوش و دارای هوش هیجانی بالا و خلاق و صاحبان اندیشه های نو و تفکر واگرا به مثابه گرانترین سرمایه ها از جایگاه بسیار والا و ارزشمندی برخوردار هستند.

امروزه جامعه ما بیش از هر زمان دیگر به افراد هوشمند و خلاق نیاز دارد، هر قدر جهانی که در آن زندگی می کنیم پیچیده تر می شود، نیاز به شناسایی و پرورش ذهنهای خلاق و آفریننده و موفق بیشتر و شدیدتر می گردد. به عبارتی دیگر در زمانی که علم (علمی که هم سازنده و هم مخرب است) با جهش و سرعت باور نکردنی پیشرفت می کند و ما را به عصر وهم انگیز دستاوردهای تکنولوژی سوق می دهد، احتمالا تنها راه نجات آن است که بشر با تفکری خلاق و زاینده، خود و اجتماعی را که در آن زندگی می کند، گام به گام با این تغییرات سریع و غالبا غیرقابل پیش بینی، منطبق و همگام سازد .

۱-۴ جنبه جدید بودن و نوآوری در تحقیق:

با یک بررسی اجمالی بر روی تحقیقاتی که در زمینه خلاقیت انجام گرفته است میتوان دریافت که در تحقیقات توجه زیادی به هوش و خلاقیت شده است ولی توجه بسیار کمی به هوش هیجانی در زمینه خلاقیت کارکنان به ویژه در بانک تجارت شده است ، این پژوهش، به بررسی تاثیر جنبه های هوش هیجانی بر خلاقیت پرداخته است.

۱-۵ اهداف تحقیق

تعیین رابطه میان هوش هیجانی و خلاقیت در کارکنان بخش مدیریت منابع انسانی ((بانک تجارت تهران))

تعیین رابطه میان مولفه خودآگاهی هوش هیجانی و خلاقیت در کارکنان بخش مدیریت منابع انسانی (بانک تجارت تهران)

تعیین رابطه میان مولفه خود مدیریتی هوش هیجانی و خلاقیت در کارکنان بخش مدیریت منابع انسانی (بانک تجارت تهران)

تعیین رابطه میان مولفه آگاهی اجتماعی هوش هیجانی و خلاقیت در کارکنان بخش مدیریت منابع انسانی (بانک تجارت تهران)